

فرآیند بوداپست

نشست سالیانه مقامات ارشد

آتلاین، 2 دسامبر 2020

خلاصه‌ی پیش نویس

- این نشست سالیانه مقامات ارشد، **97 شرکت کننده از 39 کشور** – افغانستان، آلبانی، اتریش، آذربایجان، بنگلادش، بلژیک، بوسنی و هرزگوین، بلغارستان، جمهوری چک، دانمارک، استونی، فنلاند، فرانسه، گرجستان، آلمان، یونان، مجارستان، ایران، عراق، ایتالیا، قرقیزستان، لتونی، لیتوانی، مالتا، مولداوی، مونته نگرو، هلند، مقدونیه شمالی، نروژ، پاکستان، لهستان، فدراسیون روسیه، صربستان، اسلونی، اسپانیا، سوئد، سوئیس، ترکیه، اوکراین- و همچنین کمیسیون اروپا، دفتر پشتیبانی منطقه ای فرآیند بالی، شورای اتحادیه اروپا، سرویس اقدام خارجی اروپا (EEAS)، دفتر پشتیبانی پناهندگی اروپا (EASO)، آژانس مرزبانی و گارد ساحلی اروپا (FRONTEX)، طرح منطقه‌ای مهاجرت، پناهندگی، پناهجویان (MARRI)، مرکز بین المللی توسعه‌ی سیاست مهاجرتی (ICMPD)، سازمان بین المللی کار (ILO)، سازمان بین المللی مهاجرت (IOM)، کمیساریای عالی سازمان ملل متحد برای پناهندگان (UNHCR) و دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) را گرد هم آورد.
- معاون مدیر کل آقای **رمضان سچلمیش** از اداره‌ی کل مدیریت مهاجرت ترکیه (DGMM)، این نشست مقامات ارشد را به نمایندگی از ترکیه به عنوان رئیس آغاز کرد. وی قدرانی خود را بابت دستاوردهایی که از زمان ایفای نقش او در ششمین نشست وزرا تا کنون به دست آمده و همچنین بابت نشست‌ها و مشارکت‌های متعدد در این سال اظهار داشت و خوشامدگویی ویژه‌ای از کشورهای جاده ابریشم پس از ده سال مشارکت ایشان در این گفتگو انجام داد. آقای **گابور توئی**، رئیس بخش همکاری اروپایی از وزارت کشور مجارستان، انعطاف پذیری نهادی گفتگوهایی نظیر فرآیند بوداپست جهت رسیدگی به چالش‌های نو ظهور جهانی مانند همه گیری کوید-19 را به کشورهای یادآوری کرده و دوباره بر اهمیت همکاری بین المللی تأکید نمود. **خاتم سیلونا پستا**، معاون واحد در کمیسیون اروپا با تأکید بر اهمیت فرآیند بوداپست به عنوان وسیله‌ای برای اعتماد و ظرفیت سازی به برجسته کردن پیمان جدید مهاجرت و پناهندگی اتحادیه اروپا و تمرکز آن بر همکاری و همبستگی پرداخت. در پایان، آقای **مارتین پلوییم**، مدیر گفتگو و همکاری مهاجرتی در ICMPD در رأس دبیرخانه‌ی فرآیند بوداپست کشورها را به عمل گرایی و بکارگیری این گفتگو به عنوان یکی از ابزارهای سازگارساز و واکنشی جهت تسهیل بازگشتی پایدار به حالت عادی تشویق نمود.
- رئیس، اجازه‌ی صحبت را به دبیرخانه‌ی فرآیند بوداپست داد تا **دستاوردهای فرآیند بوداپست به عنوان یک گفتگو و دو پروژه‌ی جنبی آن که توسط اتحادیه اروپا تامین مالی می شوند** را ارائه نماید. در سالی که شاخصه اش یک همه گیری غیر منتظره بود، دبیرخانه بر این تأکید داشت که فرآیند بوداپست چگونه با بکارگیری سریع نشست‌های مجازی و توسعه‌ی خروجی‌های دانشی تمرکز خود را بر اهداف اولویت دار شماره‌ی یک و دوی دعوت به عمل، یعنی مهاجرت نامنظم و مهاجرت کاری، حفظ کرده است. هر دو پروژه‌ی اتحادیه اروپا که تحت فرآیند بوداپست اجرا می شوند نیز فعالیت‌های خود را ادامه داده و مشغول فراهم کردن سازمان و ظرفیت سازی برای دولت‌ها، آگاهی سازی در مورد مسائل مربوط به مهاجرت، حمایت از سیاست‌ها و همچنین تهیه‌ی کالاهای اساسی برای پاسخ به این بحران بوده‌اند. پیوند این پروژه‌ها و دعوت به عمل فرآیند بوداپست نیز مورد تأکید قرار گرفت، به ویژه نقاط عمل تحت اهداف اولویت دار یک، دو، چهار و پنج.¹
- دبیرخانه‌ی فرآیند بوداپست سپس به ارائه‌ی **گام‌های آینده برای 2021**، تقویم آن و همچنین توصیه‌هایی برای پروژه‌های واقع در جاده‌ی ابریشم جهت تکمیل فعالیت‌های کنونی پرداخت. رئیس از کشورهای شرکت کننده دعوت نمود تا تقویم سال 2021 را تأیید نمایند.

¹ این «دعوت به عمل – یک برنامه پنج ساله» اقدامات تحت شش حوضه‌ی اولویت دار 2013 را که برای همکاری مشخص شده‌اند فهرست می کند:

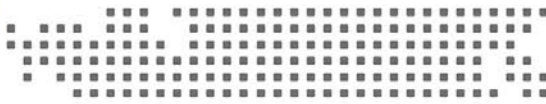
- پیش گیری و مقابله با **مهاجرت نامنظم**، تسهیل بازگشت و پذیرش مجدد مهاجران نامنظم، و مبارزه با شبکه‌های جنایی درگیر در قاچاق مهاجران،
- بهبود سازمان دهی و ارتقا شرایط برای **مهاجرت منظم و توان جابجایی**،
- حمایت از **ادغام مهاجران** و مقابله با تبعیض، نژادپرستی و دگره‌رایی،
- تقویت اثر مثبت **مهاجرت در توسعه**، هم در کشورهای مبدأ و هم در کشورهای مقصد،
- پیش گیری و مبارزه با **تجارت انسان‌ها**، رسیدگی به علل ریشه‌ای آن و تامین حفاظت و پشتیبانی مناسب از افراد تجارت شده،
- ترویج **حفاظت بین المللی** و احترام به حقوق پناهندگان، در راستای استانداردهای بین المللی

5. رئیس مجمع عمومی برای مداخله‌ی کشورها را گشود. ترکیه از کشورها دعوت کرد تا با به اشتراک گذاشتن کارهای خود در سال 2020 و با تمرکز بر چگونگی پیوستن اولویت‌ها و فعالیت‌های آنها به دعوت به عمل فرآیند بوداپست، بیانیه‌های خود را ارائه دهند. در کل، کشورها تأکید داشتند که همکاری در زمینه‌ی مهاجرت برای آن‌ها همچنان یک اولویت است و چگونگی سازگاری خود با واقعیت‌های جدید منطقه‌ای را، چه در بالکان غربی، منطقه‌ی دریای سیاه و یا منطقه‌ی جاده‌ی ابریشم، در میان گذاشتند. علی‌الخصوص، اهداف اولویت دار یک، دو و شش توسط کشورها مورد اشاره قرار گرفت.² کشورهای عضو اتحادیه‌ی اروپا بر اهمیت پیمان پناهندگی و مهاجرت اتحادیه‌ی اروپا در آغاز فصلی نو در همکاری در زمینه‌ی مهاجرت تأکید کردند. اتریش، بلغارستان، آلمان و نروژ بر حمایت خود از فعالیت‌های جنبی فرآیند بوداپست، با تمرکز بر آگاهی سازی و کار مراکز خدمات به مهاجران در بنگلادش، عراق و پاکستان، تأکید نمودند. اسپانیا به عنوان رئیس آینده‌ی فرآیند رباط در سال 2022 و جمهوری چک به عنوان رئیس فرآیند پراگ در سال 2021 حمایت خود از فرآیند بوداپست را تکرار و آمادگی خود برای همکاری‌های آینده و هم افزایی میان این فرآیند و فرآیندهای ذکر شده را اعلام کردند.

6. افغانستان کار خود بر روی یک راهبرد جامع بازگشت و بازادغام شدن و همچنین عناصری از همکاری هایشان با پاکستان، ایران و ترکیه در سال 2020 در پوشش اهداف اولویت دار یک و دو را برجسته نمود. آلبانی برخی از تغییرات قانونگذاری خود، مشخصاً قانون برای بیگانگان و همچنین همکاری رسمی آن‌ها با فرانتکس و طرح نهایی سازی توافقات پذیرش مجددشان، را به اشتراک گذاشت. اتریش تمرکز خود بر اهداف اولویت دار یک و پنج و همچنین حمایت متداوم آن‌ها از پروژه‌های جدید در منطقه، به ویژه در مورد کارزارهای اطلاع رسانی جهت محدود کردن مهاجرت نامنظم و حمایتشان از آگاهی سازی در پاکستان را برجسته نمود. آذربایجان تبدیل خدمات مهاجرتی این کشور به خدمات الکترونیک در سال 2020، که بخشی از پروژه‌های در راستای افزایش ظرفیت‌های مهاجرتی و مدیریت مرزی می باشد، راه اندازی یک مرکز آموزشی منطقه ای برای بهبود آموزش و ظرفیت سازی در زمینه‌ی مهاجرت در منطقه، و همچنین توافق دو جانبه‌ی این کشور با ترکمنستان که تازه به امضا رسیده و بخش‌های متعددی از دعوت به عمل را پوشش می دهد را به اشتراک گذاشت. بنگلادش این که چگونه ادغام را به ویژه برای مهاجران در حال بازگشت در اولویت قرار داده‌اند و همکاری‌شان با چندین اهدا کننده در راستای تضمین بازادغامی پایدار در این کشور را به اشتراک گذاشت. بوسنی و هرزگوین تمرکز متداوم این کشور بر تقویت ظرفیت‌های پلیس مرزی و دیگر ظرفیت‌ها را به اشتراک گذاشته و از امضای توافق پذیرش مجدد با پاکستان در سال 2020 استقبال نمود. بلغارستان از فعالیت‌های فرآیند بوداپست در سال 2021 تقدیر به عمل آورده و بر حمایت خود از پیاده سازی دعوت به عمل تأکید کرد و همچنین یک بازدید علمی برای بالکان غربی در زمینه‌ی مدیریت مرزی در سال 2021 را پیشنهاد نمود؛ آن‌ها با اشاره به همکاری‌شان با اتریش و ICMPD در زمینه‌ی آگاهی سازی در پاکستان سخن خود را به پایان آوردند. جمهوری چک به تمرکزشان بر مقابله با مهاجرت نامنظم و مشخصاً جلوگیری از شبکه‌های جنایی و قاچاق اشاره نمود. آلمان بر اهمیت حیاتی یک راه حل منصفانه، انسانی و کارآمد برای چالش‌های مهاجرتی و یافتن توازن میان بازگشت پایدار و تأمین حفاظت برای نیازمندان تأکید نمود؛ آن‌ها دوباره نیاز به ایجاد ظرفیت در مسیرهای مهاجرت به صورت موازی را تأیید کردند. ایران تأمین هموار خدماتشان برای مهاجران افغان در این کشور را تضمین کرده و همچنین بر اهمیت ادامه‌ی همکاری در دورانی که این همه گیری می تواند کشورها را تشویق کند که تنها به امور داخلی بپردازند تأکید نمود. مجارستان نشست موضوعی در بوداپست در مورد بازگشت و بازادغام شدن که چند روز پیش از تعطیلی‌های ناشی از همه گیری منجر به شروع پیاده سازی دعوت به عمل شد و فرصت گفتگوی بیشتر در مورد مسیرهای همکاری در راستای نقاط عمل تحت هدف اولویت دار شماره یک را به شرکت کنندگان یادآوری نمود؛ آن‌ها نیاز به همکاری بیشتر در زمینه‌های مدیریت مرزی، قاچاق مهاجران و تجارت انسان‌ها و همچنین بازگشت و پذیرش مجدد، به ویژه پس از کوید-19، تأکید کردند. مولداوی تمایل خود برای تشدید فعالیت‌های دوجانبه با کشورهای همسایه شان را به اشتراک گذاشت و اعلانیه‌ی مشترکشان با ترکیه و اعلانیه‌های برنامه ریزی شده خود با اوکراین و رومانی را مثال این امر قرار دادند. نروژ بار دیگر حمایت خود را از پیاده سازی دعوت به عمل از طریق فعالیت‌های فرآیند بوداپست تحت هدف اولویت دار یک در سال 2020 و پشتیبانی آن‌ها از مرکز خدمات مهاجرتی در بغداد بیان کرد. پاکستان از فرآیند بوداپست به عنوان پلتفرمی برای همکاری تقدیر کرده و نیز نهایی سازی اخیر توافق همکاری خود با ICMPD و همچنین علاقه خود برای شرکت در مشارکت‌های مهارتی که در پیمان پناهندگی و مهاجرت اتحادیه اروپا به آن‌ها اشاره شده است را مورد تأکید قرار داد. اسپانیا چگونگی به چالش کشیده شدن سیاست‌های مهاجرت کاری و مهاجرت نامنظم توسط کوید-19 را به اشتراک گذاشت و مشخصاً مورد جزایر قناری را به میان آورد که در آن جا همکاری با شرکای مهاجرتی ضروری است. ترکیه تمایل خود برای کمک به کشورهای مبدأ را جهت تقویت ساختارهای درونی آن‌ها و محافظت از کرامت و حقوق انسانی مهاجران و پناهندگان بیان کرد؛ آن‌ها به صورت مشخص تمرکز خود بر اهداف اولویت دار یک و پنج در دعوت به عمل را، با مبارزه با تجارت انسان‌ها از طریق یک پروژه‌ی جدید حمایت از قربانیان تجارت [انسان]، مورد تأکید قرار دادند.

7. رئیس اجازه‌ی صحبت را به سازمان‌ها داد. EEAS دوباره بیان کرد که اتحادیه اروپا قویاً مایل به تمرکز بر مشارکت و ابعاد خارجی مدیریت مهاجرت به گونه ای جامع گرایانه می باشد، از جمله با افغانستان و پاکستان؛ آن‌ها از فرآیند بوداپست به عنوان

² بالا را مشاهده کنید

محلی مناسب برای همکاری تقدیر نمودند. ILO از تمرکز فرآیند بوداپست بر مهاجرت کاری در سال 2020 استقبال کرد، با بیان این که ترویج کار درست در زمانی که شکاف‌های سیستم‌های کاری ما نمایان شده‌اند به موقع است. MARRI قدردانی خود از دیدارهای منطقه‌ای فرآیند بوداپست در سال 2020 را به اشتراک گذاشت و شرکت کنندگان را به نشستی با موضوع تأثیرات کوید-19 در اواسط ماه سپتامبر دعوت نمود. در پایان، UNODC اخبار مربوط به کار خود در منطقه‌ی جاده‌ی ابریشم از طریق پروژه‌ی Glo.Act را به اشتراک گذاشت که شامل ظرفیت سازی و کار سیاستی جهت مقابله با قاچاق مهاجران و تجارت انسان‌ها در افغانستان، بنگلادش، عراق و پاکستان است.

8. ریاست ترکیه ای از تمام شرکت کنندگان بابت گفتگوهای فعال آن‌ها تشکر کرده و اطمینان داد که برخی از نکات مطرح شده در مجمع عمومی را پیگیری خواهد کرد. ترکیه از مجارستان به عنوان ریاست مشترک، از کمیسیون اروپا بابت حمایتشان و از دبیرخانه بابت پشتیبانی مستمر و تدارک این نشست‌ها سپاسگذاری نمود.